

İŞYERLERİNDE COVID-19 YÖNETİMİ

ÇUKUROVA OSGB
DR. BARIŞ GÜZEL
İŞYERİ HEKİMİ

Eğitim İçeriği

- ▶ Covid-19'u kısaca tanıma
- ▶ İşyerinde covid-19 pandemi önlemleri
- ▶ İşyerinde olası covid-19 vakasında yaklaşımlar
- ▶ İşyerinde tanısı konmuş covid-19 vakası durumunda yaklaşımlar
- ▶ Yakın temas ve temas tanımları

COVID 19

- ▶ SARS-CoV-2 virüsüdür.
- ▶ Zarflıdır.
- ▶ RNA virüsüdür.
- ▶ Çoğalması için canlı hücre gereklidir.
- ▶ Hayvanlardan insanlara geçtiği düşünülmektedir.
- ▶ 3 milyon virüs 1 pirinç tanesi

Hastalık yayılımı (bulaşma);

- ▶ Esas olarak damlacık yolu ile,
- ▶ Ayrıca Virüs içeren yüzeylere dokunma ve sonrasında ellerin ağız, burun ve göz mukozasına teması ile (temas yolu ile)
- ▶ Hastalığın Bulaştırıcılık süresi kesin olarak bilinmemekte, Bulaştırıcılığın hasta şikayetleri başladığı dönemden 1-2 gün(48 Saat) öncesinden başlayarak, sonrası 14. güne kadar devam edebildiği ifade edilmektedir.

Kuluçka süresi(inkübasyon)

VİRÜSÜ ALIP ŞİKAYETLERİN
BAŞLAMASINA KADAR GEÇEN SÜRE

Hastalığın inkübasyon süresi 5-6 gün
(2-14 gün arasında değiştiği ifade
edilmekte)

ŒIKAYETLER

- ▶ AteŒ
- ▶ Öksürük
- ▶ Nefes darlığı
- ▶ Boğaz ağrısı
- ▶ BaŒ ağrısı
- ▶ Kas ağrıları
- ▶ Tat ve koku alma kaybı
- ▶ İshal

HEDEF ORGAN

7

- ▶ AKCİĞERLER
 - ▶ ZATÜRE
 - ▶ SOLUNUM YETMEZLİĞİ
- ▶ ENFEKSİYONA BAĞLI ORGAN YETMEZLİKLERİ

ÖNLEM EK
ÖDEMEKTEN
UCUZDUR

- ▶ **İŞYERİNE ULAŞIM ÖNLEMLERİ**
- ▶ İŞYERİNE GİRİŞ ÖNLEMLERİ
- ▶ İŞYERİNDEKİ ÖNLEMLER

İŞYERİNE ULAŞIM ÖNLEMLERİ

10

- ▶ SERVİS
- ▶ ÖZEL ARAÇ
- ▶ TOPLU TAŞIMA

SERVİS

- ▶ Her sefer öncesi dezenfekte edilmeli.
- ▶ Binmeden 20 dk önce tüm pencereler açılarak havalandırılmalı
- ▶ Mümkünse servis güzergahları çalışanların toplu taşımaya binmeden gelebilecekleri şekilde ayarlanmalı.

- ▶ Serviste bulunan çalışanlardan bir sorumlu belirlenmeli.
- ▶ Sorumlu kişi servise binen tüm çalışanların ateş ölçümünü (37.5 ve üzeri) yapıp şikayetleri(halsizlik, nefes darlığı, kas ağrıları vb.) sorgulamalı
- ▶ Çalışan servise binerken servis girişindeki dezenfektanla elleri dezenfekte etmeli. Ayrıca inerken de aynı işlemi tekrarlamalı

- ▶ Tüm çalışanlar uygun maske takmış olarak seyahat etmeli. (serviste Yedek maske bulundurulması faydalı olacaktır.)
- ▶ Çalışanlar mümkün olduğu kadar serviste konuşmamalı.
- ▶ Çalışanlar mümkün olduğu kadar serviste bir yerlere dokunmamalı.
- ▶ Servis içinde çalışanların uyması gereken kurallar ve bilgilendirme afişleri görünür yerde asılı olmalı

SERVİS

14

- ▶ Klima sistemi dışarıdan sürekli yeni hava girecek şekilde ayarlanmalı.
- ▶ Önden ve arkadan olmak üzere birer cam açık kalmalı
- ▶ Bu genel kurallara uymayan çalışanlar derhal amirine bildirilmeli
- ▶ Servis aracında olası maske vb temaslı atıklar için uygun ATIK KUTUSU bulundurulmalı

TOPLU TAŞIMA

15

- ▶ Herhangi bir Şikayeti(koronavirüŧe özgü Őikayetler) olan çalışan toplu taşımaya binmeden amirine veya sağlık birimine haber vermelidir.
- ▶ çalışanlar toplu taşıma aracında mümkün olduğu kadar bir yere DOKUNMAMAYA özen göstermelidir.
- ▶ alıŐan ELİNİ AĞZINA, BURNUNA, KULAĞINA VE GÖZÜNE götürmemelidir.

TOPLU TAŞIMA

16

- ▶ alıŐanlar toplu taşıma aracında mümkünse KİMSE İLE KONUŐMAMALIDIR.
- ▶ alıŐanlar olması gereken AZAMI KİŞİ sayısından fazla olduğunda toplu taşıma aracına BİNMEMELİ bir sonraki aracı beklemelidir
- ▶ Tüm alıŐanlar uygun maske takmış olarak seyahat etmelidir.

ÖZEL ARAÇ

17

- ▶ Çalışanlar şahsi araçlarında yolculuk yaparken de mutlaka MASKE takmalıdır.
- ▶ Çalışanlar araçlarını sürekli olarak TEMİZ tutmalıdır.
- ▶ Çalışanlar şahsi araçlarına HARİCİ KİŞİLERİ almamalıdır.

- ▶ İŞYERİNE ULAŞIM ÖNLEMLERİ
- ▶ **İŞYERİNE GİRİŞ ÖNLEMLERİ**
- ▶ İŞYERİNDEKİ ÖNLEMLER

İŞYERİNE GİRİŞ

19

- ▶ Çalışanların vardiya GİRİŞ VE ÇIKIŞ saatlerinde 1,5 metre sosyal mesafenin uygulanabilmesi için servis giriş ve çıkış saatlerine düzenleme yapmak gerekmektedir.

İŞYERİNE GİRİŞ

20

- ▶ Çalışanların işletme içine girişlerinde GÖZ / PARMAK OKUYUCU SİSTEM ile turnikeler kaldırılmalı yerine KART İLE GEÇİŞ SİSTEMİ ile giriş/çıkış bilgileri alınmalıdır

İŞYERİNE GİRİŞ

21

- ▶ Tüm çalışanların vardiya giriş öncesi Kontrol formunun kapıda görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından KONTROL EDİLMESİ gerekmektedir.
- ▶ Koronavirüs(COVID-19) ile ilgili uyulması gereken kuralları içiren afiş, bilgilendirme yazıları ile kuralları çalışanın İŞYERİNE GİRİŞİNDE/ATEŞ ÖLÇÜM NOKTASINDAN GEÇERKEN görebileceği şekilde asılmalıdır.

İŞYERİNE GİRİŞ

22

- ▶ İşe girişte şüpheli COVID-19 hastası belirleme hususlarından BİRİ VEYA BİRDEN FAZLASI EVET ise ve/veya ATEŞ 37,5 C°ÜZERİ ise ÇALIŞAN İŞYERİNE ALINMAMALI
- ▶ Tesis binası dışında bir karantina(izolasyon odası) alanı var ise talimatlara uygun şekilde oraya alınmalı
- ▶ İş yeri sağlık personeli tarafından ÖN MUAYENESİNİN yapılması sonucu alınan karara göre talimatlarda tanımlanan şekilde sağlık kuruluşuna yönlendirilmelidir.

İŞYERİNE GİRİŞ

23

- ▶ ZORUNLU olarak giriş yapması gereken ziyaretçilerin dışında işyerine girişine izin vermemelidir.

İŞYERİNE GİRİŞ

- ▶ Zorunlu olarak işyerine kabul edilecek olan ziyaretçiler işyeri girişinde aynı çalışanlarda olduğu gibi ateş ölçümü yapılmalı ve giriş öncesi kontrol formunun doldurulması sağlanmalıdır.
- ▶ Formda belirtilen hususlardan biri veya birden fazlası evet ise ve/veya ateş $37,5\text{ c}^{\circ}$ üzeri ise çalışan işyerine alınmamalıdır.

İŞYERİNE GİRİŞ

25

- ▶ Ateş ölçümü yapılmış ve ateş ölçüm değeri 37,5oc dereceden aşağıda ve/veya covid19 şüpheli vaka tespit formundaki semptom ve belirtilerden hiçbiri mevcut değilse sosyal mesafe kuralına riayet ederek soyunma odasına doğru hareket eder.
- ▶ Çalışanlar işyeri girişinde kullanmaları için konulan el dezenfektanı ile elini dezenfekte ederek içeriye girmelidir.

İŞYERİNE GİRİŞ

26

- ▶ Kapıda görevlendirilen kişi/kişiler üretim tesisine giriş noktasında; üretim tesisine giriş noktasında çalışanların maskeli olmasını kontrol eder, maskesiz gelenlere maske almaya yönlendirir, **MASKESİZ KİMSE İÇERİ ALINMAZ.**

- ▶ **İŞYERİNDEKİ ÖNLEMLER**
 - ▶ SOYUNMA ODALARI
 - ▶ ÇALIŞMA ALANI GÖZLEMLEME
 - ▶ YEMEKHANE
 - ▶ DİNLENME ALANLARI
 - ▶ TEMİZLİK-HİJYEN
 - ▶ BİLGİLENDİRME EĞİTİMLERİ
 - ▶ TOPLANTI VE EĞİTİMLER
 - ▶ OFİS ALANLARI
 - ▶ ATIKLAR
 - ▶ SEYAHATLER
 - ▶ ZİYARETÇİLER

SOYUNMA ODALARI

28

- ▶ Soyunma odaları, aynı anda kullanacak kişi sayısını azaltacak şekilde organize edilmelidir.
- ▶ Soyunma odalarında kişi başına minimum 4 m² alan sağlanacak ve fiziki mesafe 1,5 metre olacak şekilde kullanım planlanmalıdır.
- ▶ Oda girişlerine alkol bazlı el antiseptiği konulmalıdır. Soyunma odalarında maske kullanılması sağlanmalıdır.

SOYUNMA ODALARI

29

- ▶ Kirli ve temiz kıyafetlerden, ayakkabılardan çapraz bulaşmayı önleyebilmek için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- ▶ Temizlik ve dezenfeksiyon sıklığı gözden geçirilmeli, vardiya aralarında her kullanım sonrası temizlik ve dezenfeksiyon yapılmalıdır.
- ▶ Ortamların havalandırma koşulları yeterli olmalıdır.
- ▶ El temasını önlemek için personel lavabolarında mümkünse el teması olmayan bataryalar, temassız dispenserler olmalıdır.

ÇALIŞMA ALANI GÖZLEMLEME

30

- ▶ Çalışma alanında sosyal mesafeyi bozmak zorunda bırakan işler tespit edilmeli bu konuda bir aksiyon alınmalıdır.
- ▶ Eğer çözüm sağlanamıyorsa maske tedbirine ek olarak siperlik gündeme gelmelidir.
- ▶ Uzaktan çalışmaya uygun hallerde çalışanların uzaktan çalışma modeline geçmesi sağlanmalıdır.

ÇALIŞMA ALANI GÖZLEMLEME

31

- ▶ Genel hijyen ve temizlik kurallarının uygulandığını denetlemek gerekmektedir.
- ▶ Ortak kullanım olabilen ekranlı araçlar, telefon- telsiz, klavye Mouse, mikrofon vb. tüm ekipmanın farklı kullanıcılar kullandıkça dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır.
- ▶ İşin sürdürülmesine engel olmayacak şekilde en uygun kişisel koruyucular seçilmeli ve kullanılmalıdır.

ÇALIŞMA ALANI GÖZLEMLEME

32

- ▶ Çalışma ortamının uygun ve sürekli olarak havalandırılmasının sağlanması gerekmektedir.
- ▶ Sosyal mesafe kuralları, tokalaşma, sarılma gibi davranışlarda bulunulmaması ve ellerin yüz bölgesine dokundurulmaması konusunda bilgilendirme ve takip sağlanmalıdır.
- ▶ Çalışma bölgelerinde elle temas etmeyi gerektirmeyecek şekilde yeterli sayıda çöp kutularının yerleştirilmesi sağlanmalıdır.
- ▶ Ortak kullanım alanlarındaki su sebilleri ve çay makinelerinin mümkün olduğunca kullanılmaması sağlanmalıdır.

YEMEKHANE

33

- ▶ Yemekhane girişlerinde yığılma ve sosyal mesafeyi bozmayacak şekilde yemek saatlerinin revize edilmesi gerekmektedir.
- ▶ Yemekhane girişinde sosyal mesafenin bozulmaması için önlemler alınmalıdır. (zeminde duruş yerleri belirlenmelidir.)
- ▶ Yemekhane temiz hava girişini sağlayacak şekilde sürekli havalandırılmalıdır.

YEMEKHANE

- ▶ Yemekhane girişlerinde el dezenfektanı bulundurulmalıdır.
- ▶ Yemekhane sık sık dezenfekte edilmeli ve temiz tutulmalıdır.
- ▶ Yemekhane içinde Covid-19 ve kişisel hijyen ile ilgili bilgilendirme afişleri, görselleri vb. olması sağlanmalıdır.
- ▶ Yemeği alırken çalışanın maskeli olması sağlanmalıdır.

YEMEKHANE

35

- ▶ Yemek dağıtan personeller sürekli eldiven ve maske takmalıdır.
- ▶ Masa ve oturma düzenleri belirlenmeli. Sosyal mesafe kuralına uygun yerleşim planı yapılmalıdır.(karşılıklı oturmaya izin verilmemelidir.)
- ▶ Mümkünse çalışanın kendisi için belirlenmiş yerde sürekli oturumu sağlanmalıdır.
- ▶ Yemek öncesi ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 sn boyunca yıkanması ve tek kullanımlık peçete ile kurulmasına imkan veren düzenlemelerin yapılması.

YEMEKHANE

36

- ▶ Baharatlık, tuzluk krdan, bardak, kaşık, atal vb. malzemelerin tek kullanımlık olması sağlanmalıdır.
- ▶ Su sebillerinin kaldırılarak tek kullanımlık sulara geçilmesi uygun olacaktır.
- ▶ Bulaşık yıkama donanımının yıkama sıcaklığı ve uygun miktarda kimyasallarının koyulduğu denetlenmelidir.
- ▶ Yemekten sonra masalar uygun dezenfektanla temizlenmelidir.

DİNLENME ALANLARI

37

- ▶ Tüm sosyal ve ortak kullanım alanları temiz ve düzenli tutulmalıdır.
- ▶ Dinlenme alanlarının sosyal mesafeye uyum açısından değerlendirilerek değişiklikleri yapmak gerekmektedir.(masa-sandalye vb.)
- ▶ Dinlenme alanını kullanımdan önce ve kullanımdan sonra dezenfekte edilmelidir.
- ▶ Kapalı bir alansa sürekli havalandırmayı sağlamak gerekmektedir.

DİNLENME ALANLARI

38

- ▶ Ortak kullanım araçlarını mümkünse kaldırmak (semaver, su ısıtıcı vb)
- ▶ Tek kullanımlık su, bardak, şeker, çay kaşığı vb geçiş yapmak gerekmektedir.
- ▶ Sık sık sosyal mesafe uyumunu denetlemek gerekmektedir.
- ▶ Sigara içme alanlarında sosyal mesafeye uygun olmaları denetlenmelidir.

TEMİZLİK-HİJYEN

39

- ▶ İşyeri temizlik ve hijyen uygulamaları en üst seviyeye getirilmelidir.
 - ▶ Ortak kullanım alanları gün içinde sık sık temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
 - ▶ Tuvalet lavabo ve banyolar daha sık temizlenmeli ve yeterli kişisel hijyen malzemeleri bulundurulmalıdır

TEMİZLİK-HİJYEN

40

- ▶ Musluk açma yerleri, kapı kolları vb yerler daha sık dezenfekte edilmelidir.
- ▶ Tüm tuvaletler ve soyunma odaları girişlerinde el dezenfektanı bulundurulmalıdır.
- ▶ Temizlik personeline temizlik-hijyen planı aktarılmalı ve takibi sağlanmalıdır. Bu işleri yaparken temizlik personeline uygun koruyucular temin edilerek kişisel hijyenlerine dikkat etmesi sağlanmalıdır.

TEMİZLİK-HİJYEN

- ▶ Çalışma alanında yer alan ortak temas yüzeyleri (kontrol paneli, el aleti vb.) için kullanım şartları, kullanım sıklığı, kullanıcı sayısı vb. kriterlerine göre hijyen ve sanitasyon programları oluşturulmalı ve uygulanmalıdır.
- ▶ Taşıma ve istifleme araçlarının düzenli olarak dezenfeksiyon işlemleri yapılmalıdır. Tek kullanımlık olmayan kişisel koruyucu donanımların mümkün mertebe ortak kullanılmamasının sağlanması (baret, gözlük, emniyet kemeri vb.) ve günlük olarak temizliğinin sağlanması gerekir.

TEMİZLİK-HİJYEN

42

- ▶ Mümkünse vardiya aralarında veya sık aralıklarla tüm üretim alanı dezenfekte edilmelidir.
- ▶ Çalışanlar ortak kullandıkları ekipman ve çalışma alanlarını mümkün olduğunca her kullanımdan önce düzenli olarak dezenfekte etmelidir.
- ▶ Kullanılan makinaların yüzey temizlikleri var ise üretici firmaların belirlediği kriterler de dikkate alınarak uygulanmalıdır.
- ▶ Kuruluşa yeni gelen malzemelerin girişi ve depolanmasında, bulaş riskini ortadan kaldırmaya yönelik tedbirler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

TEMİZLİK-HİJYEN

43

- ▶ İşletmede bulunan revir/sağlık birimi vb. alanların temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.
- ▶ Şirket araçları, her kullanım sonrasında dezenfekte edilmelidir.
- ▶ El temasını önlemek için personel lavabolarında mümkünse el teması olmayan bataryalar, temassız dispenserler olmalıdır.
- ▶ Ellerin bol su ve sabun ile en az 20 sn boyunca yıkanmasına yönelik bilgilendirmeler tüm lavabo ve tuvaletlere görünür yere asılmalıdır.

Temizliği nasıl sağlayacağız

44

- ▶ Sık dokunulan yüzeylerin temizlik sonrası dezenfeksiyonu için 1/100 sulandırılmış (5 litre suya yarım çay bardağı) amaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No:7681-52-9) kullanılabilir.
- ▶ Klor bileşikleri yüzeylerde korozyon oluşturabilir. Dayanıklı yüzeyler için kullanılması önerilen bir dezenfektandır.
- ▶ Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu kullanılmalıdır.

Temizliği nasıl sağlayacağız

45

- ▶ çamaşır suyu kullanımı uygun olmadığında, örneğin elektronik aygıtlar, telefon, uzaktan kumanda donanımı vb. için %70 alkol ile temizlenebilir.
- ▶ Kullanıldığı takdirde tekstil, çarşaf, masa örtüsü, giysiler vb. toz ve aerosol oluşturarak çevreyi diğer kişileri potansiyel kirlenmeden korumak üzere işaretili özel çamaşır torbalarına konulmalıdır.
- ▶ Normal deterjanlarla en az 60°C veya daha fazla sıcaklıkta yıkanmalıdır.
- ▶ Kişisel hijyende de en önemlisi SU ve SABUN dur

BİLGİLENDİRME EĞİTİMLERİ

46

- ▶ Sosyal mesafe gözeterek, hijyen kuralları çerçevesinde gerekirse açık alanda covid 19 ile ilgili bilgilendirme eğitimleri verilebilir.
- ▶ Elektronik ortamdan mesajlar
- ▶ Görsel sunular yemekhane-dinlenme alanlarında (televizyon vs.)
- ▶ Bilgilendirme afişleri(işletme içi, lavabolar, dinlenme alanları vs)
- ▶ Sosyal medya
- ▶ Uzaktan eğitim araçları

Eğitim içeriği nasıl olmalı?

47

Eğitimler en az aşağıda verilen bilgileri içermelidir:

- Standart Enfeksiyon Kontrol nlemleri (SEK)
- Bulaş Bazlı nlemler (BB)
- COVID-19 belirtileri ve yayılımı hakkında:
 - Personelin kendisinde belirtiler veya hastalık görüldüğünde yapılacaklar
 - İzolasyon kuralları ve hastalığın yayılmaması için yapacakları/yapılacaklar
- Kişisel Hijyen
- El Hijyeni
- KKD'nin kullanılması; - ne zaman kullanılacağı, - ne kadar gerekli olduğu, - nasıl düzgün bir Şekilde takılacağı, - nasıl kullanılacağı, - nasıl kartılacağı, - nasıl düzgün bir Şekilde imha edileceğini içermelidir.

TOPLANTI VE EĞİTİMLER

48

- ▶ Kuruluş yöneticileri dahil her türlü toplantılarda fiziki mesafe kuralı uygulanmalıdır.
- ▶ Mümkünse toplantıların telekonferans aracılığıyla yapılması sağlanmalıdır.
- ▶ Salonda oturma düzeni fiziki mesafe kurallarına (en az 1,5 m) uygun olacak şekilde düzenlenmelidir.

TOPLANTI VE EĞİTİMLER

49

- ▶ Masa üzerindeki kitap dergi vb. malzemeler kaldırılmalı, toplantı öncesi ve toplantı sonrası (masa, varsa teknik donanımlar, mikrofon vb.) temizlik/dezenfeksiyon yapılmalıdır.
- ▶ Havalandırma sistemleri dışarıdan taze hava alacak şekilde ayarlanmalıdır. Kapalı alanlarda maske kullanılmalıdır.
- ▶ Salonda kişi başı 4 metrekare hesabıyla kişi sayı sınırlaması getirilmelidir.

TOPLANTI VE EĞİTİMLER

50

- ▶ Danışma, güvenlik, üretim, ofis, bakım, temizlik, yemekhane, çöp toplama personeli ve ilgili diğer tüm personele (işe yeni başlayan personel/stajyer oryantasyon eğitimleri de dahil) COVID-19 semptomlarına yönelik eğitim sağlanmalı ve katılım kayıtları muhafaza edilmelidir.
- ▶ Gerçekleştirilen eğitimler sonrasında çalışan davranışları izlenmeli, gerektiğinde eğitimler tekrarlanmalı, konu ve içerikleri güncellenmelidir.

TOPLANTI VE EĞİTİMLER

51

- ▶ Özellikle yemekhane/temizlik personeline yönelik görevlerini yerine getirmeden önce eğitimler verilmelidir. Eğitimler mümkün olduğunca sanal ortamdaki düzenlenmelidir.
- ▶ Zorunlu iş sağlığı ve iş güvenliği eğitimleri uzaktan eğitim şeklinde verilmeye çalışılmalıdır.
- ▶ Tüm toplantı ve eğitimler katılımcıların detaylı bilgileriyle kayıt altına alınmalıdır.
- ▶ Toplantıya covid 19 ilişkili bir şikayeti olan varsa alınmamalıdır. Girişte bu sorgulamalar yapılmalıdır.

OFİS ALANLARI

52

- ▶ Ofislerin yerleşimi, fiziki mesafeye dikkat edilerek düzenlenmelidir.
- ▶ Gerekli durumlarda dönüşümlü olarak uzaktan çalışma opsiyonu tercih edilebilir.
- ▶ Havalandırma sistemleri dışarıdan taze hava alacak şekilde ayarlanmalıdır.

OFİS ALANLARI

53

- ▶ Ofislerin havalandırma tesisatının filtre temizliği, bakım ve kontrolleri düzenli olarak yapılmalıdır.
- ▶ Ofis malzemelerinin (bilgisayar klavyesi, Mouse, telefon, kalem, silgi vb.) ortak kullanılmaması mümkün olduğunca alanlarda maske kullanılmalıdır.
- ▶ Ofis ziyaretlerinden olabildiğince kaçınılmalıdır.

OFİS ALANLARI

54

- ▶ Tüm ofisler temizlenmeden önce kapısı kapalı durumda en az 1 saat doğal yollarla havalandırılmalıdır.
- ▶ Daha sonra kapı kapalı, pencere açık olarak temizlik yapılır. Tüm yüzeyler uygun şekilde temizlenmelidir.
- ▶ Sık kullanılan parçalar, kapı ve kolları, dolap, masa, tutamaklar, elektrik düğmeleri dezenfekte edilmelidir.
- ▶ Temizlik personeli uygun maske takmalı, eldiven ve giysi giymelidir.

► Not:

- Hasta olduğu teyit edilen bir kişinin kullandığı ofis 24 saat kullanıma kapalı tutularak temizlenmelidir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda olabildiği kadar kapalı tutulabilir.

ATIKLAR

56

- ▶ Kurum, kuruluş ve işletmelerin bina ve yerleşkelerinde oluşan maske, eldiven ve diğer kişisel hijyen malzeme atıklarının diğer atıklardan ayrı biriktirilmesi amacıyla, bina giriş ve çıkışları ile ortak kullanım alanlarının bulunduğu katlara biriktirme ekipmanı yerleştirilecek.
- ▶ Çöp kutuları tercihen elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir (pedallı, sensörlü vb.) olmalıdır.

ATIKLAR

57

- ▶ Atıklar için kullanılan ekipmanlar diğer atıkların ekipmanları gibi gri renkli veya gri etiketli olacak, ekipman üzerinde sadece maske, eldiven ve diğer kişisel hijyen malzeme atıklarının biriktirileceğini gösteren yazı veya görseller yer alacak.
- ▶ Atıklar geçici depolama alanlarında en az 72 saat bekletildikten sonra "diğer atık" olarak evsel atık kapsamında yönetilmek üzere belediyeye teslim edilecek.

SEYAHATLER

58

- ▶ Personelin zorunlu haller dışında yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerinin kısıtlanması, zorunlu hallerde ise yurtiçi seyahatlerinde toplu taşımadan kaçınılması gerekmektedir.
- ▶ Yurtdışı seyahat kısıtlamalarının bitişinin ardından yurtdışından Türkiye'ye gelen veya evde yurtdışından gelen yakını bulunan çalışanların yasal otoritenin belirlediği kurallara göre hareket etmesi kontrol altına alınmalıdır.

SEYAHATLER

59

- ▶ Yurtdışından gelen ziyaretçilerin pasaport bilgileri ve son 14 gün içinde bulunduğu ülkelerin kayıt altına alınması sağlanmalıdır.
- ▶ İş sağlığı birimi onayı alınmadan işletmeye alınmamalıdır.

ZİYARETÇİLER

60

- ▶ Mümkünse ziyaretçi kabul etmemek gerekmektedir.
- ▶ Zorunluysa; girişte danışmaya uygun bir noktaya termal kamera koyun veya ateş ölçer termometre ile vücut sıcaklıklarını kontrol edin.
- ▶ Girişte covid 19 risk anketi de içeren onam formu imzalatılması uygundur.
- ▶ Sosyal mesafeye uygun, havalandırması uygun bir bölümde maskeli bir şekilde görüşme yapıp sonlandırılmalıdır.

YAŞLI VE KRONİK HASTALIKLI ÇALIŞANLAR

61

- ▶ Covid 19 yönünden riskli kabul edilen kronik hastalığı olan ve yaşlı çalışanlar belirlenmelidir.
- ▶ Çalışma ortamları göz önüne alınarak risk belirlenmelidir.
- ▶ İşyerinde bugüne kadar Covid-19'lu vaka varlığı/yokluğu
- ▶ İşyerinde hangi önlemlerin devam ettiği, hangilerinin gevşetildiği
- ▶ Çalışanın diğer çalışanlarla, ziyaretçilerle vb. temas gerekliliği
- ▶ Çalışanların E-Nabız'daki COVID19 ilişkili kronik hastalık raporları
- ▶ Çalışanın bugüne kadar isg önlemlerine uyumu vb...

▶ İŞYERİ HEKİMİ GÖRÜŞÜYLE NETLEŞTİRİLİR.

NOT: MÜMKÜNSE UZAKTAN ÇALIŞMASI EN UYGUN OLANIDIR.

- ▶ OLASI COVID-19 enfeksiyonu olan bir kişi tespit edildiğinde;
 - ▶ Çalışan maskeli olarak izolasyon odasına alınır
 - ▶ İşyeri Hekimine bilgi verilir. İşyeri hekimine ulaşamazsa 184 aranır.
 - ▶ Hastaneye transfer işyeri tarafından sağlanacaksa bu iş için ayrılmış bir araçla gönderilebilir.
 - ▶ Transfer sırasında şoför ve hasta dışında kimse olmamalı. Çalışan hasta maskeli bir şekilde sağ arkaya oturtulur. Şoför de maskeli olmalıdır. Hasta tarafı pencere aralıklı olacak şekilde transfer sağlanır.
 - ▶ Transfer sonrasında araç uygun şekilde dezenfekte edilir.
 - ▶ Aynı şekilde izolasyon odası da dezenfekte edilir.

OLASI COVID-19 enfeksiyonu olan bir kişi tespit edildiğinde;

- ▶ Bu kişi ile temas etmiş kişiler ve temasın özellikleri (yakın temas kriteri olup olmadığı) belirlenerek iletişim bilgileri kayıt altına alınır.
- ▶ Hastanede yapılan Covid 19 test sonucu çıkana kadar hasta evinde izole edilir.

Yakın Temaslı Tanımı

- ▶ COVID-19 hastası öğrenci ile aynı sınıfı paylaşan (okul öncesinde ve okul çocuklarında) öğrenciler ve öğretmenler
- ▶ COVID-19 hastasıyla yurttan veya otelde aynı odayı paylaşanlar
- ▶ COVID-19 hastasıyla direkt temas eden (örn. el sıkışan) kişiler
- ▶ COVID-19 hastasının salgıları (tükürük, balgam vb) ile korunmasız temas eden kişiler
- ▶ COVID-19 hastasıyla 1 metreden daha yakın mesafede 15 dakikadan uzun süreyle yüz yüze kalan kişiler

Yakın Temaslı Tanımı

- ▶ COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda (hastane veya banka bekleme salonları, otobüs, servis vb ulaşım araçları) 1 metreden yakın ve 15 dakika veya daha uzun süre bir arada kalan kişiler.
- ▶ COVID-19 hastasıyla aynı uçakta seyahat eden yolculardan iki ön, iki arka ve iki yan koltukta oturan kişiler
- ▶ COVID-19 hastasıyla aynı evde yaşayanlar
- ▶ COVID-19 hastasıyla aynı ofiste çalışanlar

Temaslı Tanımı

66

- ▶ COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda (hastane veya banka bekleme salonları, otobüs, servis vb. ulaşım araçları) 1 metreden uzak mesafede ve 15 dakikadan kısa süre bulunmuş kişiler.
- ▶ COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda 15 dakikadan uzun süre ile maske takarak bulunmuş kişiler.

Olası olgunun PCR sonucu negatif gelirse;

67

a. Temaslılara yönelik herhangi bir önlem alınmaz.

b. Yakın temaslıları; maske ile çalışmaya devam ederek 14 gün boyunca kendilerini ateş ve solunum semptomları açısından takip etmeleri konusunda bilgilendirilir.

Test sonucu pozitif gelirse

68

a. Yakın temaslılar;
Hastaneye uygun şekilde gönderilir.

Gerekli durumlarda kişisel bilgileri Halk Sağlığı birimine iletilir.

Temaslı algoritmalarına uygun 14 gün boyunca ateş ve/veya solunum semptomları açısından evde takip edilir ve sözlü ve yazılı olarak bilgilendirilir, onamları alınır. (İl Sağlık Müdürlüğü-Aile hekimi tarafından)

Test sonucu pozitif gelirse

69

b. Temaslilar; maske ile çalışmaya devam ederek 14 gün boyunca kendilerini ateş ve solunum semptomları açısından takip etmeleri konusunda bilgilendirilir.

c. Temaslı veya yakın temaslilar da 14 günlük takip süresi içerisinde ateş ve/veya solunum semptomları (ksrk, nefes darlığı) gelişirse tıbbi maske (cerrahi maske) takarak sağlık kuruluşuna başvurması sağlanır.

Covid 19 pozitif hastanın işe dönmesi

- ▶ 14 gün ev karantinası ya da hastaneden taburcu sonrası;
 - ▶ Covid testinin negatif e döndüğü tahlil sonucu
 - ▶ Hastaneden alınmış çalışabilir kağıdı
 - ▶ Son olarak bu belgelerle İşyeri Hekimi kanaati ile

ÇALIŞMASI UYGUNDUR.

TEŞEKKÜRLER